

Підсумки діяльності галузі охорони здоров'я за 2014 рік

Досягнення поставлених завдань у 2014 році проводилось шляхом проведення поетапних структурних змін системи охорони здоров'я, впровадження програмно-цільового підходу до їх вирішення. Впродовж 2014 року закладами охорони здоров'я області була проведена значна робота щодо реформування сфери охорони здоров'я, а також державних програм, законодавчих і нормативно-правових актів, скерованих на забезпечення якісної і доступної медичної допомоги населенню, створення умов для формування здорового способу життя, збереження і зміцнення здоров'я населення, зниження рівнів захворюваності, інвалідності, смертності, подовження активного довголіття, тривалості життя мешканців області. Виконувались заходи з реформування галузі охорони здоров'я, зокрема розвитку первинної медико-санітарної допомоги, удосконалення перинатальної допомоги, створення єдиної служби екстреної медичної допомоги.

Демографічна ситуація

Чисельність населення в області за 2014 рік зменшилась на 4000 осіб, і становить 1070076 осіб. Основною причиною скорочення чисельності населення області є природне скорочення населення і міграційні процеси.

Слід відмітити, що демографічна ситуація, яка склалася в області у 2014 році, характеризується зменшенням народжуваності, збільшенням загальної смертності та показника природного приросту.

	2001	2005	2010	2011	2012	2013	2014	Україна 2013
Народжуваність	8,8	9,9	10,9	11,1	11,3	11,0	10,95	11,1
Смертність	14,2	15,1	14,4	13,7	13,8	13,7	14,19	14,6
Природній приріст	- 5,4	- 5,2	-3,5	-2,6	-2,5	-2,7	-3,24	-3,5

За 2014 рік в області народилося 11717 дітей, що на 90 дітей менше минулого року (2013р. - 11807). В розрахунку на 1 тис. населення народжуваність

становить 10,9, у 2013 році – 11,0, Україна 2013 р. -11,1. Зменшення народжуваності у 2014 році в порівнянні з минулим роком спостерігається у 7 районах області.

Загальна смертність у 2014 році збільшилась в абсолютних цифрах на 498 осіб, за рік померло 15180 осіб (2013 р. - 14682). Показник загальної смертності становить 14,19, за минулий рік – 13,7, Україна 2013 р – 14,6. Ріст загальної смертності у 2014 році в порівнянні з минулим роком спостерігається в таких районах: Бережанському від 14,5 в 2013 р до 15,8 в 2014 р, Борщівському від 14,9 до 16,4, Бучацькому від 12,9 до 13,1, Гусятинському від 15,6 до 16,1, Зборівському від 15,9 до 17,9, Лановецькому від 15,9 до 16,1, Монастириському від 18,2 до 19,2, Підволочиському від 15,0 до 16,7, Тернопільському від 12,8 до 13,7.

Природний приріст населення в області від'ємний і становить -3,24 проти – 2,7 у 2013 році, Україна 2013 р. -3,5. Таким чином, в області продовжується процес депопуляції. Позитивний природний приріст залишається тільки в м. Тернополі і становить +3,5, і Бучацькому районі +0,2. Особливо виражений процес депопуляції в районах: Монастириському -10,5, Підгаєцькому -8,5, Зборівському - 7,5, Борщівському -7,2, Гусятинському -6,8, Козівському -6,5, Бережанському -6,4, Підволочиському -6,3 на 1000 населення, в яких природний приріст на протязі 3 років перевищує обласний показник у 2 і більше разів.

Показник дитячої смертності за 2014 рік склав 7,55‰ (2013р. - 6,77‰). Найвищі показники у: Шумському (14,1‰), Зборівському (13,5‰), Гусятинському (12,2‰) районах. По причинній структурі дитячої смертності на першому місці – перинатальна патологія - 53 випадки (45,2 на 10 тис. нас.), на другому – вроджені аномалії - 19 випадків (16,2 на 10 тис. нас.), на третьому – нещасні випадки - 4 випадки (3,4 на 10 тис. нас.).

Стан здоров'я населення (захворюваність, поширеність)

За 2014 рік амбулаторно – поліклінічними закладами області зареєстровано 1960521 захворювань (2013р. - 1980678), що становить 183213,2 на 100 тис. населення (2013 р. - 184407,6), Україна 2013 р. - 185650,9.

	<i>Поширеність</i>				<i>Захворюваність</i>			
	<i>Абсолютні числа</i>		<i>На 100 тис. населення</i>		<i>Абсолютні числа</i>		<i>На 100 тис. населення</i>	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Все населення	1980678	1960521	184407,6	183213,2	721239	707427	67149,7	66110,0
18 і старше	1603563	1578930	184885,6	182418,6	454708	434819	52426,4	50236,0
Працездатне населення	973558	933545	153385,8	149015,9	377186	359633	59426,3	57039,3
0-17 років	377115	381591	1824,0	1865,76	266531	272608	1289,2	1332,9
15-17 років	72659	72565	18872,5	19838,0	41228	41963	10708,6	11472,5
0-14 років	225303	309026	1809,6	1840,03	225303	230645	1339,1	1373,3

Зареєстрованих захворювань серед всього населення в області за 2014 р., зменшилось в абсолютних числах на 20157 випадків або на 1,1%.

Показник розповсюдженості захворювань зменшився в порівнянні з минулим роком і коливається серед районів від 150945,5 в Кременецькому до 213387,2 в Монастирському.

Найвищі показники розповсюдженості на 100 тис. населення реєструються у: Монастирському – 213387,2, Бучацькому – 203645,1, Бережанському - 200273,2, Чортківському – 197072,8, Заліщицькому - 192867,4, Підгаєцькому - 190692,3 районах та м. Тернополі – 182339,5.

Найнижчі показники у: Кременецькому - 150945,5, Козівському – 162520,7, Борщівському – 168280,2 районах.

У структурі поширеності захворювань за класами хвороб перше місце посідають хвороби системи кровообігу – 60118,9 на 100 тис. населення, що складає 32,8%, 2013 р. – 60306,8 - 32,7%, друге - хвороби органів дихання –

38201,9, що складає 20,8%, 2013 р. - 38138,5 — 20,7%, третє - хвороби органів травлення – 17182,5, що складає 9,4%, 2013 р. - 17581,4 – 9,5%.

Число зареєстрованих захворювань вперше в житті серед всього населення - 707427 випадків (2013 р. - 721239), показник на 100 тис. нас. – 66110,0 (2013 р. – 67149,7).

В структурі первинної захворюваності перше місце посідають хвороби органів дихання – 30804,0, на 100 тис. населення 46,6%, 2013 р. - 30453,6, - 45,4% друге місце - хвороби органів кровообігу - 4844,7 - 7,3%, 2013 р. - 4878,7 - 7,3%, третє місце - хвороби шкіри та підшкірної клітковини – 4630,8 - 7,0%, 2013 р. - 4656,0 — 6,9%.

Показник первинної захворюваності найбільший у: Монастирському - 84234,6, Бучацькому — 78499,2, Чортківському – 74689,7, найменший - у Козівському — 45552,7 районах.

За 2014 рік спостерігається зменшення загальної інфекційної захворюваності на -3,9% і збільшення інфекційної захворюваності без грипу і гострих респіраторних інфекцій на +4,8%. Ріст загальної захворюваності у 2014 році спостерігається у: Монастирському, Шумському, Чортківському, Підгаєцькому, Зборівському, Лановецькому, Підволочиському, Тербовлянському, Бучацькому районах.

Інфекційна захворюваність без грипу і гострих респіраторних інфекцій збільшилась у: Борщівському, Бережанському, Бучацькому, Козівському, Монастирському, Тербовлянському, Тернопільському, Шумському районах і м. Тернополі.

	2011	2012	2013	2014
Загальна інфекційна захворюваність	9548,3	9505,9	10541,2	10130,6
Інфекційна захворюваність без носіїв, грипу, гострих респіраторних захворювань	369,2	395,2	299,2	313,53

За 2014 рік в області зареєстровано 3263 випадків злоякісних захворювань. Захворюваність склала 304,9 на 100 тис. населення. За 2013 рік вона склала 328,2 на 100 тис. населення (3525 випадків).

Найменшим є показник захворюваності в Буцацькому районі - 240,2 на 100 тис. населення (2013р - 305,5 на 100 тис. населення).

Питома вага хворих з вперше встановленим діагнозом раку виявлених в запущених стадіях процесу порівняно з минулим роком збільшилась. Так, за 2014 рік – 18,0%, за 2013 рік запущеність становить 15,7%.

Вищим від середньообласного показник загальної запущеності у: Зборівському – 32,1%, Лановецькому – 21,7%; Тернопільському – 20,4%, Козівському - 19,8%, районах.

В області також відмічається збільшення запущеності серед первинних онкологічних хворих з візуальними формами раку.

За 2014 рік питома вага первинних хворих з візуальними формами раку, які виявлені в III-IV стадії склала –14,5% (за 2013 рік – 12,7%).

Найвища запущеність візуальних локалізацій у таких районах: Лановецький – 27,3%, Чортківський – 23,2%, Борщівський-20,0%, .

В області за 2014 рік відмічається незначне погіршення показника морфологічної верифікації діагнозу порівняно з аналогічним періодом 2013 року. Він складає –83,2% (за 2013 рік – 85,0 % %).

В деяких районах він нижчий від середньообласного, що вказує на недоліки в діагностичній роботі і низький контроль за її якістю.

Це такі райони: Монастирський – 76,3%, Кременецький – 77,6%, Борщівський – 78,0%.

Питома вага хворих з вперше встановленим діагнозом раку, які отримали спеціальне лікування за звітний період 2014 року менша, ніж за 2013 рік.

За 2014 рік спеціальне лікування в області отримали –74,2% первинних онкологічних хворих (2013 р - 75,8%).

Нижчий від обласного цей показник у Тернопільському – 66,8%, Борщівському – 67,3%, Шумському – 68,5%, Лановецькому - 69,6% районах.

Однією з актуальних медико – соціальних проблем, в яку втягнуто значний прошарок населення, є захворюваність на туберкульоз.

В області на протязі останніх років спостерігається зменшення захворюваності на туберкульоз і у 2014 році вперше зареєстровано всіх форм туберкульозу 500 випадків, що на 31 випадок менше минулого року (2013 р - 531). Захворюваність склала 46,6 на 100 тис. населення, у 2013 році цей показник складав 49,4 на 100 тис. населення, Україна 2013 р. - 67,9. Туберкульоз легень складає 41,3 на 100 тис. населення, 2013 р. – 43,3. Серед вперше виявленого туберкульозу 40,3% складають деструктивні форми, 2013 рік – 38,9%. Питома вага бацилярних форм у 2014 році склали 59,0%, у 2013 році – 51,6%. Захворюваність бацилярними формами у 2014 році складає 24,4 на 100 тис. населення проти 22,3 у 2013 році.

Серед районів найвищий показник захворюваності у: Підгаєцькому — 97,7, Бережанському 89,3, Підволочиському - 69,0 на 100 тис. населення.

Захворюваність серед сільського населення становить 61,2%, серед міського — 38,8%. Показник захворюваності серед сільського населення у 2014 році склав 50,7 на 100 тис. населення проти 54,7 у 2013 році, по Україні 2013 р. – 74,1.

Серед сільського населення високі показники захворюваності у: Підгаєцькому – 114,3 на 100 тис населення, Бережанському – 105,4, Лановецькому — 64,7 районах.

По міському населенню показник захворюваності у 2014 році – 41,2 на 100 тис. населення, у 2013 р – 42,7, Україна 2013 р. – 65,1. У 2014 році високі показники спостерігаються у: Тернопільському – 81,8, Бережанському - 67,7, Монастириському - 63,2, Зборівському - 62,9 на 100 тис. населення районах.

У 2014 році спостерігається зменшення захворюваності на туберкульоз у дітей з 4,8 на 100 тис. населення у 2013 році до 0,6, Україна 2013 р. – 9,0,

збільшення захворюваності серед підлітків з 15,6 на 100 тис. населення до 31,2 у 2014, Україна 2013 р - 24,7.

За 2014 рік померло 89 хворих (2013 р. - 67 хворих). Із загального числа померлих 86,5% - особи працездатного віку. У 5 осіб діагноз активного туберкульозу встановлено посмертно (2013 р. - 4 особи). До року спостереження померло 16 осіб (2013 р – 7 осіб).

В стаціонарах померло 60 хворих, що становить (67,4%) .

Показник смертності за 2014 рік збільшився і становить 8,3 на 100 тис.нас. проти 6,2 на 100 тис.нас. в минулому році.

Таким чином, пріоритетними заходами в напрямку подолання епідемії туберкульозу є своєчасне виявлення хворих, продовження протитуберкульозних заходів та їх фінансування, забезпечення контролю за лікуванням хворих на туберкульоз.

За 2014 рік захворюваність на сифіліс і гонорею дещо збільшилась в порівнянні з минулим роком. Так, захворюваність на сифіліс у 2014 році становить 0,76 на 10 тис. населення проти 0,75 у 2013 році. Захворюваність на гонорею у 2014 році становить 1,33 на 10 тис. населення, 2013р. – 1,41.

Залишається незадовільним стан виявлення гонореї акушерами-гінекологами та урологами.

Стаціонарозамінні форми медичної допомоги

Характерною тенденцією розвитку охорони здоров'я на сучасному етапі є поступальний розвиток стаціонарозамінних форм медичної допомоги.

Станом на 01.01.2015 року у закладах охорони здоров'я області функціонує розгорнута мережа денних і домашніх стаціонарів.

Динаміка змін мережі ліжкового фонду денних стаціонарів

Показники	2011	2012	2013	2014	Україна 2012 р
<i>Денні стаціонари</i>					
Число ліжок	1608	1661	1683	1676	

Число ліжок на 10 тис. нас.	14,9	15,4	15,7	15,7	16,0
Число пролікованих	104002	107970	107764	101925	
Число пролікованих на 10 тис.нас.	962,2	1002,3	1003,3	952,5	629,0
<i>Домашні стаціонари</i>					
Число стаціонарів вдома	774	775	811	825	
Число пролікованих	86326	88338	89815	86547	
Число пролікованих на 10 тис. нас	798,7	820,1	836,2	808,8	508,0
Число стаціонарів вдома на 10 тис.нас.	7,2	7,2	7,6	7,7	

За 2014 рік число ліжок в денних стаціонарах збільшилось і становить 1676 проти 1683 у 2013 році. Показник на 10 тис. нас. залишився на тому ж рівні і становить 15,7.

В денних стаціонарах за 2014 рік проліковано 101925 хворих (107764 у 2013 р.). Середня тривалість лікування у 2014 році становить 8,0, у 2013 році - 8,3. Проліковано хворих на 10 тис. населення у 2014 р – 952,5, у 2013 р. - 1003,3.

В області продовжується робота по розширенню стаціонарів вдома для лікування хронічних хворих і хворих, які по деяким причинам не можуть відвідувати лікувальні заклади. За 2014 рік зареєстровано стаціонарів вдома - 825 проти 811 за 2013 рік. За 2014 рік в домашніх стаціонарах проліковано 86547 хворих, у 2013р - 89815. Показник пролікованих хворих на 10 тис. населення становить у 2014 р. – 808,8, у 2013 році — 836,2.

Амбулаторно-поліклінічна допомоги

До лікарів амбулаторно – поліклінічних закладів області у 2014 році зроблено 12140456 відвідувань, у 2013 р. 12223615. В порівнянні з минулим роком кількість відвідувань збільшилась на 83159.

Кількість відвідувань на одного жителя аналогічна минулому року і становить 11,4. Нижче середньообласного показника кількість відвідувань спостерігається у: Кременецькому - 9,3, Лановецькому - 9,8, Тернопільському —

9,8. Вище обласного показника у: Заліщицькому — 13,0, Монастириському — 12,7, Підгаєцькому - 12,5, Підгаєцькому - 12,7 районах.

Стационарна допомога

Розвиток стаціонарної медичної допомоги населенню області здійснювався у напрямку подальшої раціоналізації інфраструктури лікарняних закладів, підвищення економічного використання їх ліжкового фонду, поліпшення якості та ефективності медичної допомоги.

Станом на 01.01.2015 року в області функціонує широка мережа лікарняних закладів різного типу (60 закладів із загальною потужністю ліжкового фонду 9076 ліжок, 2013 р – 9086.

У 2014 році ліжковий фонд скорочено на 10 ліжок. Забезпеченість ліжками становить 84,8 на 10 тис. населення, проти 84,6 - 2013 р., Україна 2013 р — 80,5.

За 2014 рік в стаціонарах області проліковано 255211 хворих, 2013 р — 257185 хворих, що на 1974 хворих більше минулого року.

З 9076 ліжок 4316 ліжок розгорнуто в районах області, що становить 47,5%. В міських закладах Тернополя розгорнуто 1015 ліжок – 11,2 %. Ліжковий фонд обласних закладів складає 3745 ліжок, що становить 41,2%.

№ п/п	<i>Показники</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
1	<i>Кількість ліжок по області</i>	9224	9086	9076
2	<i>Кількість ліжок по районах</i>	4414	4326	4316
3	<i>Питома вага до всіх ліжок</i>	47,9	47,6	47,6
4	<i>Кількість ліжок по місту</i>	1015	1015	1015
5	<i>Питома вага до всіх ліжок</i>	11,0	11,2	11,2
6	<i>Кількість ліжок по обласних закладах</i>	3795	3745	3745
7	<i>Питома вага до всіх ліжок</i>	41,2	41,2	41,2
8	<i>Забезпеченість ліжками на 10 тис. нас. по області</i>	85,6	84,6	84,8
9	<i>Забезпеченість ліжками по районах</i>	51,2	50,4	50,5
10	<i>Забезпеченість ліжками по місту</i>	47,0	47,1	47,1

11	Забезпеченість ліжками по обласних закладах	35,2	34,9	35,0
12	Зайнятість ліжка по області	341,7	344,5	343,1
13	Зайнятість ліжка по районах	343,0	343,0	342,3
14	Зайнятість ліжка по місту	329,5	333,8	327,9
15	Зайнятість ліжка по обласних закладах	343,5	349,1	348,2

Найнижчий показник зайнятості ліжка у: Підволочиському – 330,3, Збараському – 330,5, Гусятинському – 331,5 районах. Високий показник роботи ліжка у: Монастириському – 354,0, Заліщицькому – 352,9, Терехівському – 348,1 районах. Вищевказаним районам необхідно проаналізувати роботу ліжка та вивчити питання необхідності проведення оптимізації ліжок та ефективності роботи ліжок денного і домашнього стаціонару.

Інвалідність

В області працює 12 МСЕК, з них 10 міжрайонних та 2 обласних.

Результати первинних оглядів.

Кількість вперше оглянутих в 2014 р. було 5743, в тому числі для встановлення груп інвалідності 4174. Кількість невизнаних інвалідами склала 392, з них тимчасово непрацездатних - 332, необґрунтовано направлених – 60 (1,4 %).

Після продовження листків непрацездатності понад 4 місяці закінчили лікування 230 хворих, з них не визнано інвалідами 114 (49,6%).

Після продовження листків непрацездатності визнано інвалідами 116 (50,4%), в т.ч. III групи – 113 (49,1%), інвалідами II групи – 3 (1,3%).

Первинна інвалідність:

	2013р.	2014р.
Всього визнано	3982 (-58)	3782(-200)
Працездатний вік	3336(-11)	3174(-162)

Первинна інвалідність за складом населення:

	2013р.		2014р.	
	місто	село	місто	село
Доросле населення	1756	2226	1591	2191
Працездатний вік	1433	1903	1307	1867

Первинна інвалідність за віком:

До 39 р.		40-55 (чол. 60)		Пенсійний вік	
2013р.	2014р.	2013р.	2014р.	2013р.	2014р.
1071	1063	2265	2111	646	608

Серед первинно визнаних інвалідами індивідуальні програми реабілітації інвалідів (ППІ) складені в 100 % випадків.

Первинна інвалідність за групами інвалідності:

	2013р.					2014р.				
	I	в т.ч.		II	III	I	в т.ч.		II	III
		A	B				A	B		
Доросле населення	451	158	293	1048	2483	424	131	293	1098	2260
Працездатний вік	200	69	131	864	2272	192	69	123	935	2047

Інвалідність учасників Великої Вітчизняної війни та прирівняних до них осіб.

Всього визнано інвалідами учасників Великої Вітчизняної війни та прирівняних до них осіб - 102 .

Вперше визнано інвалідами від загального захворювання учасників бойових дій у ВВВ 8, з них I групи – 7, II групи – 1.

Вперше визнано інвалідами воїнів – інтернаціоналістів 91, з них:

II групи – 2, III групи – 89.

Вперше визнано інвалідами учасників антитерористичної операції – 3, в тому числі IB групи – 1; II групи – 1; III групи – 1.

Первинна інвалідність за причинами інвалідності:

	Доросле населення		Працездатний вік	
	К-ть	%	К-ть	%
Трудкаліцтво, профзахв.	19	0,5	16	0,5
Загальне захворювання	3274	86,6	2676	84,3
З числа військовослужб.	87	2,3	84	2,6
Інваліди з дитинства	402	10,6	398	12,6

Первинна інвалідність працюючих:

Всього визнано інвалідами 958, з них I групи – 40 (в т.ч. IA – 14,

IB – 26), II групи – 252, III групи – 666.

Первинна інвалідність постраждалих від аварії на ЧАЕС

Визнано інвалідами внаслідок аварії на ЧАЕС 59 чол., в т.ч. первинно 36, змінена причина інвалідності 23 інвалідам. В працездатному віці визнано інвалідами - 30, серед ліквідаторів - 16, проживаючих в зоні посиленого радіоекологічного контролю – 41, евакуйованих - 2.

За групам інвалідності: I – 5 (IA – 1; IB – 4), II – 40, III – 14. Інвалідність по нозоформах: новоутворення – 43, захворювання системи кровообігу – 13.

Первинна інвалідність за нозологічними формами захворювань

	Доросле населення							
	Абс. ч.	Пок	I гр.		II гр.		III гр.	
			абс.ч.	%	абс.ч.	%	абс. ч.	%
Інфекційні та паразитарні	113	1,3	-	-	50	44,3	63	55,7
Новоутворення	709	8,2	86	12,1	458	64,6	165	23,3
Хвороби крові	9	0,1	-	-	1	1,1	8	88,9
Ендокринні хвороби	208	2,4	7	3,4	40	19,2	161	77,4
Розлади психіки та поведінки	214	2,5	45	21,0	108	50,5	61	28,5
Хвороби нервової системи	190	2,2	28	14,7	44	23,2	118	62,1
Хвороби ока	105	1,2	13	2,4	15	14,3	77	73,3
Хвороби вуха	21	0,2	-	-	9	42,9	12	57,1
Хвороби системи кровообігу	818	9,5	159	19,4	129	15,8	530	64,8
Хвороби органів дихання	95	1,1	1	1,1	16	16,8	78	82,1
Хвороби органів травлення	127	1,5	2	1,6	29	22,8	96	75,6
Хвороби кістково-м'язевої системи	448	5,2	17	3,8	55	12,3	376	83,9
Хвороби сечостатевої системи	58	0,7	15	25,9	6	10,3	37	63,8
Травми	495	5,7	43	8,6	81	16,4	371	75,0
Інші причини	172	2,0	8	4,7	57	33,1	107	62,2
Всього	3782	43,7	424	11,2	1098	29,0	2260	59,8

	Працездатний вік							
	Абс. ч.	Пок.	I гр.		II гр.		III гр.	
			абс.ч.	%	абс.ч.	%	абс. ч.	%
Інфекційні та паразитарні	113	1,9	-	-	50	44,3	63	55,7
Новоутворення	610	10,1	175	12,2	395	64,8	140	23,0
Хвороби крові	8	0,1	-	-	1	12,5	7	87,5
Ендокринні хвороби	174	2,9	1	0,5	29	16,7	144	82,8
Розлади психіки та поведінки	187	3,1	28	15,0	101	54,0	58	31,0
Хвороби нервової системи	166	2,7	13	7,8	41	24,7	112	67,5
Хвороби ока	91	1,5	2	2,3	15	16,5	74	81,2
Хвороби вуха	21	0,4	-	-	9	42,9	12	57,1
Хвороби системи кровообігу	593	9,8	32	5,4	84	14,2	477	80,4
Хвороби органів дихання	93	1,5	-	-	15	16,1	78	83,9
Хвороби органів травлення	116	1,9	2	1,7	25	21,3	89	76,7
Хвороби кістково-м'язевої системи	343	5,7	-	-	34	9,9	309	90,1
Хвороби сечостатевої системи	51	0,8	10	19,6	6	11,8	35	68,6
Травми	446	7,4	24	5,4	74	16,6	348	78,0
Інші причини	162	2,7	5	3,5	54	37,2	86	59,3
Всього	3174	52,7	192	6,0	935	29,5	2047	64,5

Первинна інвалідність по районах області

Райони	Працездатний вік(абс. ч.)	Рівень на 10 тис. населення працездатного віку	Доросле населення (абс. ч)	Рівень на 10 тис. дорослого населення
Бережанський	116	50,2	124	36,7
Борщівський	205	54,0	228	40,5
Бучацький	200	56,7	222	44,8
Гусятинський	206	60,0	232	46,3
Заліщицький	145	56,8	171	44,3
Збараський	139	42,5	200	42,0
Зборівський	119	50,8	167	48,6
Козівський	114	51,8	126	39,2
Кременецький	179	47,6	241	45,0
Лановецький	83	50,8	98	40,2

Монастириський	84	53,2	97	40,0
Підволочиський	113	48,2	152	43,2
Підгаєцький	52	51,8	54	35,2
Теребовлянський	205	55,7	226	42,2
Тернопільський	232	59,8	258	47,9
Чортківський	227	52,6	290	46,8
Шумський	98	54,1	116	43,6
м. Тернопіль	657	50,2	780	44,7
Всього	3174	52,4	3782	43,7

До числа районів з високим рівнем первинної інвалідності серед дорослого населення відносяться: Зборівський – 167 (48,6), Тернопільський – 258 (47,9), Чортківський – 290 (46,8), Гусятинський – 239 (46,3), Кременецький – 241 (45,0).

До числа районів з високим рівнем первинної інвалідності серед осіб працездатного віку відносяться: Гусятинський – 206 (60), Тернопільський – 242 (59,8), Заліщицький – 145 (56,8), Буцацький – 200 (56,6), Теребовлянський – 205 (55,7).

Результати переогляду інвалідів. Реабілітація інвалідів.

Всього переоглянуто 16218 інвалідів, з них:

- на встановлення груп інвалідності – 14149;
- на зміну причини інвалідності – 51 ;
- не визнано інвалідами - 266

З числа переоглянутих встановлена група інвалідності 13883 особам, з них підтверджено 12561 (90,5%), підвищена – 652 (4,7%), знижена – 670 (4,8%).

Повторно визнано відсотки втрати працездатності 279 особам.

Динаміка показників реабілітації:

Рік	Повна, %	Часткова, %	Сумарна, %
2012	1,6	12,5	5,6
2013	2,4	17,4	7,4
2014	1,9	16,9	6,6

Показники повної, часткової та сумарної реабілітації інвалідів області в 2011-2013рр. мали тенденцію до підвищення. В 2014р. зазначені показники дещо знизились. Протягом 2014р. лікарями-реабілітологами та членами МСЕК всього

складено 18387 (2013 р. – 18538) ІПРІ, з них 3782 – первинним інвалідам, 13883 – повторним інвалідам.

Інвалідів, яким група інвалідності встановлена довічно і лише складались у звітному році ІПРІ, нараховується 722 особи.

При переогляді інвалідів проведено аналіз виконання 14149 ІПРІ, складених у попередні роки, з них 8372 ІПРІ виконані повністю, 5777 – частково.

Дитяча інвалідність

Інвалідність поряд із показниками захворюваності, фізичного розвитку, групою медико-демографічних критеріїв є важливим індикатором стану здоров'я дитячого населення.

В структурі причин дитячої інвалідності переважають порушення функції ЦНС, розумова відсталість; нервово-психічні і нервово-м'язові порушення, порушення скелету, дизморфогенетичні риси. Істотну роль відіграють також порушення слуху, зору, а також функціональні органи порушення при хронічних соматичних хворобах.

Основні показники дитячої інвалідності по області:

№		2012	2013	2014
1	Абсолютне число дітей-інвалідів по області	4490	4555	4517
2	Показники дитячої інвалідності на 10 тис. дит.нас.по області	215,5	220,3	220,8
3	У звітному році стали інвалідами	454	486	438
4	Показник первинної інвалідності на 10 тис. дит.насел.по обл.	21,8	23,5	21,4

В розрізі районів Тернопільської області *найвищі показники* дитячої інвалідності у віці до 18 років зареєстровані в районах: Чортківський - 252,4, Тербовлянський - 239,5, Козівський - 234,5, Кременецький - 233,7, Борщівський - 231,9, Заліщицький - 223,2.

Найнижчі показники зареєстровані у: Тернопільському 185,5, Монастирському - 190,4, Бучацькому - 193,8, Збараському - 200,9, Лановецькому - 209,2.

Найвищий показник первинної інвалідності у віці до 18 років відмічено у: Чортківському - 31,7, Лановецькому - 31,6, Буцацькому - 30,1, Тербовлянському - 29,5, Підгаєцькому - 26,4.

Серед дітей-інвалідів - жителів міста 1897 (42%), жителів села 2620 (58%).
За рік померло 20 дітей-інвалідів (2013 р. – 22 дітей-інвалідів).

Структура дитячої інвалідності по області:

Найменування	Абс.число		Показник на 10 тис.дітей		Питома вага		Вперше визнані інв.		Показник на 10 тис. дітей	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Новоутворення	121	122	5,9	5,9	2,6	2,7	20	27	1,0	1,3
Хв..ендокр.с-ми	318	302	15,5	14,6	7,0	6,6	45	38	2,2	1,8
Ут.ч.цукровий діабет	192	172	9,4	8,3	4,3	3,8	35	25	1,7	1,2
Хв.кровіта кровотв.орг.	32	33	1,6	1,6	0,7	0,7	5	2	0,2	0,1
Розлад.псих.та повед.	432	430	21,1	20,8	9,6	9,4	48	43	2,3	2,1
Хв..нервової с-ми	810	831	39,6	40,2	17,9	18,2	54	64	2,6	3,1
У т.ч. ДЦП	429	454	21,0	22,0	9,5	10,0	12	28	0,6	1,4
Хв..ока	184	203	9,0	9,8	4,1	4,5	15	18	0,7	0,9
Хв..вуха	278	277	13,6	13,4	6,2	6,1	27	29	1,3	1,4
Хв..орг.кровооб.	60	63	2,9	3,0	1,3	1,4	4	7	0,2	0,3
Хв..орг.дих.	230	240	11,2	11,6	5,1	5,3	18	15	0,9	0,7
Хв..орг.травлення	62	62	3,0	3,0	1,4	1,4	6	6	0,3	0,3
Хв..сечов.с-ми	72	78	3,5	3,8	1,6	1,7	8	11	0,4	0,5
Хв.кістк.-мяз.с-ми	225	251	11,0	12,1	5,0	5,5	22	49	1,1	2,3
Вродж.аном..	1527	1507	74,7	72,9	33,8	33,1	136	148	6,6	7,2
Травми та отр.	120	112	5,9	5,4	2,7	2,5	24	24	1,2	1,2
Всього по обл.	4517	4555	220,8	220,3	100	100	438	486	21,4	23,1

В структурі дитячої інвалідності станом на 01.01.2015 р., як і в цілому по Україні, по області на I місці – вроджені аномалії розвитку – 74,7 на 10 тис. (2013р. – 72,9), на II місці – хвороби нервової системи – 39,6 на 10 тис. (2013 р. - 40,2), на III – розлади психіки – 21,1 на 10 тис. (2013 р. – 20,8).

Структура первинної інвалідності станом на 01.01.2015р. по області на I місці – вроджені аномалії розвитку – 6,6 на 10 тис. (2013р. – 7,2), на II місці –

хвороби нервової системи – 2,6 на 10 тис. (2013 р.–3,1), на III – розлади психіки і поведінки - 2.3 на 10 тис. (2013 р. -2,1).

У 2014 році рівень та повнота охоплення диспансерним наглядом дітей з особливими потребами були недостатніми по області виконано Програму по індивідуальній реабілітації дітей з обмеженими можливостями на 88,7%.

Значна робота по реабілітації дітей-інвалідів проводиться в обласному центрі реабілітації ОДКЛ. Так, протягом 2014 року у Центрі пройшло реабілітацію: всього 1072 дітей, з них 409 - діти-інваліди, з них з діагнозом ДЦП – 185 дітей, жителі селі 489.

За віковими групами:

0-1 р.		1-3 р.		3-6 р.		Більше 6 р.	
всього	У т.ч. інваліди	всього	У т.ч. інваліди	всього	У т.ч. інваліди	всього	У т.ч. інваліди
312	16	281	114	185	99	294	180

За 2014р. недостатньо направлялись у Центр реабілітації діти-інваліди з таких районів області: Бережанського, Зборівського, Чортківського.

Оглянуто лікарем-неврологом у відділі патології новонароджених 732 дітей, отримало реабілітацію 153 дітей. Амбулаторно прийнято в Центрі 1355 дітей, з них 406 – діти-інваліди, жителі села 589.

В ОДКЛ всього проведено 206 засідань ЛКК, вперше оформлено на надання соціальної допомоги 378 дітей, повторно переоформлено на інвалідність 572 дітей.

Забезпеченість кадрами та рівень кваліфікації

В лікувально-профілактичних закладах області станом на 01.01.2015 року зареєстровано 4824,75 штатних лікарських посад (без закладів підготовки кадрів та СЕС). Укомплектованість штатних посад фізичними особами утримується на рівні 96,1 %. Кількість вакантних посад зросла з початку року з 314,25 до 350,25, у тому числі: в закладах охорони здоров'я сільської місцевості – 225,25, обласних закладах на території області – 10,25, у м. Тернополі: у міських закладах – 16, 25, обласних закладах – 83,0, в бюджетних закладах на госпрозрахунку - 15,5 посад.

Чисельність лікарів на 01.01.2015 року становить (без закладів підготовки кадрів, НДІ, апарату органів управління та СЕС) 4637; показник забезпеченості лікарями на 10 тисяч населення складає 43,4. Протягом 2014 року 833 лікарям області було присвоєно або підтверджено кваліфікаційну категорію (присвоєно 437, підтверджено 396): вищу категорію присвоєно – 152, підтверджено - 303, першу категорію присвоєно – 145, підтверджено – 91, другу категорію присвоєно - 140, підтверджено – 2.

Чисельність штатних посад середнього медичного персоналу з початку року зменшилась на 245,75 одиниць (2,38%), зареєстровано 10086,0 посад. Укомплектованість фізичними особами штатних посад середнього медичного персоналу 113,19 %, кількість зайнятих посад – 97,62 %. Кількість вакантних посад зменшилась з початку року і складає 240,25 проти 533,25. Чисельність середніх медичних працівників на 01.01.2015 року становить 11416, показник забезпеченості на 10 тисяч населення складає 106,7.

Реформування

Станом на 01.01.2015 року в області створені та функціонують 18 центрів первинної медико-санітарної допомоги: 3 – у складі поліклінічного відділення, у 14 районах області та м. Тернополі відповідно до рішень сесій районних рад та Тернопільської міської ради утворені комунальні районні центри первинної медичної допомоги, як окремі особи юридичного права. В районах здійснюється робота по проведенню підготовчих заходів по ліцензуванню Центрив на предмет провадження медичної практики та отримання права на придбання, перевезення, використання наркотичних, сильнодіючих препаратів та прекурсорів.

Для забезпечення визначених Міністерством нормативів щодо створення амбулаторій затверджені регіональні плани розширення мережі амбулаторій загальної практики – сімейної медицини. З урахуванням спеціалізації по сімейній медицині дільничних лікарів – орієнтовна потреба у підготовці в інтернатурі по сімейній медицині лікарів на період 2015-2016 років становить 40 осіб..

Фінансування

Показники фінансування галузі в області засвідчують, що заплановані на 2014 рік кошти загального фонду профінансовано на 99,3 % (2013 року – 99,1 %).

Проте медичні установи Бучацького, Кременецького районів профінансовано на 98,0% - 98,5%, що на 0,9% - 1,2% нижче середнього показника по районах – 99,2 %.

В профінансованих коштах найбільшу питому вагу займають видатки на оплату праці і нарахування на неї – 80,7 %, та енергоносії – 6,9 %, що не дозволяє більше коштів направити на медикаменти – 6,2 % (2013 рік – 6,2%); продукти харчування – 1,8 % (2013 рік – 1,9 %); господарські видатки – 3,2 % (2013 рік – 2,8 %), трансферти населення – 1,2% (2013 р. – 1,2%).

Найбільше коштів на оплату праці витрачають медичні установи Бережанського – 90,0 %, та Заліщицького районів – 89,4%. Найменше коштів на оплату праці витрачають медичні установи, що фінансуються з обласного бюджету 73,2 %, медичні установи Чортківського району – 81,3 %, Тербовлянського району – 83,0%.

Для зміцнення матеріально-технічної бази лікувальними закладами залучалися позабюджетні кошти, яких за 2014 рік надійшло в сумі – 53.5 млн. гривень, що в розрахунку на 1 жителя становить по 50.03 гривень (2013 рік – 76,4 млн. гривень або 71,18 гривень в розрахунку на 1 жителя). Із них по закладах, що фінансуються з: районних бюджетів – 13,9 млн. гривень або по 16,23 гривень в розрахунку на 1 жителя; бюджету м. Тернополя – 8,7 млн. гривень або по 40,53 гривень в розрахунку на 1 жителя; обласного бюджету – 30,9 млн. гривень або по 28,91 гривень в розрахунку на 1 жителя.

Найбільшу питому вагу в залучених позабюджетних коштах займають надходження від: отримання грантів, дарунків та благодійних внесків 18,9 млн.грн. або 35,3 % (2013 рік – 40,1 млн.грн. або 52,4 %); надання платних медичних послуг 15,7 млн. гривень або 29,3% (2013 рік – 17,5 млн. гривень або 22,9 %); господарської та виробничої діяльності 8,5 млн. гривень або 15,9% (2013 рік – 10,2 млн. гривень або 13,3 %); послуги з освіти 5,8 млн. гривень або 10,8 %

(2013 рік – 5,7 млн. гривень або 7,4 %); здачі в оренду майна 3,5 млн. гривень або 6,5 % (2013 рік – 2,9 млн. гривень або 6,5 %).

Найкраще спрацювали по залученню позабюджетних коштів на 1 жителя медичні установи м. Тернополя – по 40,53 гривень, Тернопільського району – 35,38 гривень, Підволочиського району – 21,97 гривень, Заліщицького району – по 20,89 гривень, Шумського району – 20,58 гривень. Проте, в медичних установах Монастириського та Підгаєцького районів показник залучення позабюджетних коштів становить 7,83 грн. та 6,67 гривень.

Профінансовані бюджетні кошти та залучені позабюджетні кошти дозволили забезпечити:

вартість 1 ліжка-дня по харчуванню – 8,36 гривень проти 7,77 гривень за відповідний період минулого року, із яких по рівнях бюджетів: з районних бюджетів – 6,46 гривень (2013 рік – 5,91 гривень); з бюджету м. Тернополя – 6,85 гривень (2013 рік – 6,81 гривень); з обласного бюджету – 10,38 гривень (2013 рік – 9,59 гривень). Найвищий показник вартості 1 ліжка-дня по харчуванню в медичних установах Тернопільського району становить – 15,44 гривень, Кременецького – 7,57 гривень, Шумського – 7,46 гривень. Найнижчий у: Козівському – 3,35 гривень, Лановецькому – 3,99 гривень.

вартість 1 ліжка-дня по медикаментах 13,96 гривень проти 11,12 гривень у 2013 році, із яких по рівнях бюджетів: з районних бюджетів – 5,49 гривень (2013 р. – 5,59 гривень); з бюджету м. Тернополя – 15,83 гривень (2013 р. – 16,27 гривень); з обласного бюджету – 22,49 гривень (2013 р. – 15,61 гривень). Найвищий показник вартості 1 ліжка-дня по медикаментах у медичних закладах, що фінансуються з обласного бюджету м.Тернополя – 15,83 грн., Лановецького району – 9,22 гривень, Зборівського – 9,15 гривень, Буцацького – 8,14 грн. Найнижчий в: Борщівському – 2,59 гривень, Кременецькому – 2,57 гривень

видачу з аптек медикаментів пільговим категоріям населення на суму - 4171,6 грн., в розрахунку на 1 пільговика в місяць становить 1,22 грн. (2013 рік - 0,85 гривень). Найвищий показник забезпечення пільговими медикаментами в мед

установах м.Тернополя – 7,13 грн., Теребовлянському – 2,65 гривень, Тернопільському – 1,70 гривень, Монастириському районах – 1,03 гривень. Найнижчий – Підгаєцькому – 0,16 гривень.Заліщицькому - 0,23 гривень

придбання інсулінів – 12,8 млн. гривень ;

діалізом хворих з хронічною нирковою недостатністю – 18,6 млн. гривень;

придбання імунодеприсантів хворих з трансплантованими органами 500 тис.грн.;

зубне протезування пільговим категоріям населення на суму 795,0 тис. гривень (2013 рік – 744,9 тис. гривень). В медичних установах Козівського, Підволочиського, Монастириського, Шумського районів пільгове зубне протезування не проводиться зовсім.

Впродовж 2014 року лікувальні заклади області за кошти Державного бюджету отримали лікарських засобів та виробів медичного призначення на суму 12844586,05 гривень, що дозволило забезпечити медикаментами хворих на онкологію, туберкульоз, серцево-судинні, судинно-мозкові захворювання та населення області вакцинами.

Проте, в медичній галузі з питань фінансування є певні проблемні питання:

- через не проведення у листопаді-грудні органами Державної казначейської служби розрахункових операцій по загальному фонду утворилася кредиторська заборгованість по платежах в сумі 5,6 млн. гривень, що на 0,6 млн. гривень більше ніж у 2013 році, а саме:

- по енергоносіях – 3,0 млн. гривень;

- по інших господарських видатках – 1,9 млн. гривень;

- по медикаментах – 0,6 млн. гривень;

- по харчуванню – 0,1 млн. грн.

Проблемні питання охорони здоров'я області та шляхи їх вирішення

Незважаючи на певні позитивні результати діяльності системи охорони здоров'я, в області залишається низка невирішених проблем і недоліків, зокрема:

- недостатній фінансовий ресурс для повноцінного функціонування галузі

охорони здоров'я області;

- не у всіх районах області створені центри первинної медико-санітарної допомоги як юридично окремі особи;

- недостатній обсяг видатків на придбання медикаментів для лікування хворих у стаціонарах області;

- моральне і фізичне зношення значної частини приміщень медичних закладів, медичного обладнання;

- недостатнє забезпечення закладів охорони здоров'я медичним транспортом;

- незадоволення значної частини мешканців області якістю медичної допомоги.